

та спорудженні об'єктів інвестування. Через це необхідно поліпшити його діяльність на рівні документування, заохотити до формування соціальної звітності за GRI, а також спільно із працівниками ІТ-технологій розробляти нові версії програмного забезпечення.

Література

1. Про інвестиційну діяльність / Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. – Редакція від 19.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

2. Дерій В. А. Економічний аналіз: запит на майбутнє / В. А. Дерій // Розвиток обліку, аналізу і аудиту суб'єктів суспільного інтересу: тези виступів Міжнар. наук. конф. – Житомир: Вид-во ЖДТУ, 2017. – С. 306 -308 .

УДК:657.412.7-027.552(477)

Гуцаленко Л.В.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту та державного контролю,
Вінницький національний аграрний університет

Марчук У.О.,

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
ім. Вадима Гетьмана»

ФОРМУВАННЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРСОНІФІКОВАНОГО ОБЛІКУ

В багатьох країнах світу пенсійна система функціонує таким чином, що кожному дається право робити нефіксовані внески на рахунок своєї майбутньої пенсії. Іншими словами, кожен громадянин самостійно вирішує, яку суму він буде перераховувати, і як часто це робити. Адже люди отримують таку заробітну плату, якої вистачає і на життя, і на заощадження, і на майбутню пенсію. Для того, щоб зрозуміти, чи буде працювати в нашій країні подібна система, варто провести детальний аналіз усіх складових, розглянути вже працюючі приклади інших країн і зробити правильні висновки [3].

В Україні система пенсійного забезпечення складається з трьох рівнів: 1) Солідарна система, яка складається з: а) пенсії по інвалідності; б) пенсії за віком; в) пенсії у зв'язку із втратою годувальника; 2) Накопичувальна система державного пенсійного страхування; 3) Система недержавного пенсійного забезпечення.

У солідарній системі пенсійні виплати здійснюються за принципом солідарності поколінь і солідарності пенсіонерів за категоріями. Солідарність

покоління полягає в тому, що покоління, котрі працюють, сплачують внески до Пенсійного фонду, який «розподіляє» їх і виплачує пенсіонерам. Солідарність пенсіонерів полягає у тому, що пенсії виплачуються довічно і не успадковуються правонаступниками.

Накопичувальна складова пенсійної системи передбачає зарахування відповідних обов'язкових страхових внесків на індивідуальний пенсійний рахунок застрахованої особи і подальше їх використання для інвестування економіки з метою отримання інвестиційного прибутку в інтересах застрахованої особи. Після досягнення пенсійного віку в обов'язковому порядку кошти з індивідуального рахунку буде використано для здійснення довічної пенсійної виплати другого рівня.

Пенсійні виплати третього (добровільного) рівня пенсійного страхування здійснюються за рахунок коштів, накопичених у недержавному пенсійному фонді за принципом добровільності. Кошти, накопичені в обов'язковій накопичувальній пенсійній системі, та кошти у добровільній пенсійній системі є власністю застрахованої особи і успадковуються [4].

Нагадаємо, що указ президента про пенсійну реформу і трирівневої пенсійної системи був підписаний ще 20 років тому. Всі ці роки ведуться дискусії щодо того, яку модель, спираючись на світовий досвід, найкраще застосувати в Україні. Однак уряд не справляється із завданням по введенню другого рівня пенсійної системи – обов'язкової накопичувальної системи з 1 січня 2019 року, що прямо передбачено законом про пенсійну реформу, який був прийнятий в жовтні 2017 року [1].

Згідно Постанови КМУ «Про затвердження Положення про організацію персоніфікованого обліку відомостей в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування» №794 від 04.06.98 р., з 1 липня 2002 року нарахування пенсій усім громадянам України проводиться з урахуванням даних персоніфікованого обліку (СПОВ), який дозволить облік страхового і спеціального стажу, заробітної плати та обов'язкових зборів до Пенсійного фонду; обчислення розмірів пенсій на підставі тривалості страхового стажу, сум заробітної плати і обов'язкових зборів (відрахувань 1 внесків); прогнозування надходжень та витрат Пенсійного фонду; збільшення надходжень коштів до Пенсійного фонду та ліквідацію заборгованості щодо пенсій; відкриття індивідуальних пенсійних рахунків у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування чи недержавного пенсійного страхування; створення системи регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів [2].

Відповідно до статті 40 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» при призначенні пенсії страховий стаж і

заробіток громадян з 1 липня 2000 року береться тільки за даними СПОВ та залежить від того, в якому розмірі та як довго людина сплачувала внески до Пенсійного фонду.

Узагальнюючи вищевикладене, можна дійти висновку, що пенсійна реформа в Україні потребує вдосконалення, особливо з врахуванням останніх змін, що відбуваються в законодавстві. Однак, доцільно зазначити, що необхідно враховувати досвід пенсійних реформ інших країн, які мають суттєві напрацювання та стабільну пенсійну систему протягом тривалого часу.

Література

1. Пенсійна реформа в Україні піде за новими напрямками. [Електронний ресурс]. – Режим доступ: <https://uteka.ua/ua/publication/Pensionnaya-reforma-v-Ukraine-pojdet-v-novux-napravleniyax>
2. Про затвердження Положення про організацію персоніфікованого обліку відомостей в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. [Електронний ресурс]. – Режим доступ: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/794-98-%D0%BF>
3. Цікаві факти про пенсійні системи в різних країнах світу / [Електронний ресурс]. – Режим доступ: <https://uteka.ua/ua/publication/Interesnye-fakty-o-pensionnykh-sistemax-v-raznyx-stranax-mira>
4. Якщо не сподіватися на солідарність поколінь... / [Електронний ресурс]. – Режим доступ: <http://www.viche.info/journal/487/>

УДК 334.722:336.227.2

Дема Д.І.,

к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту,
Житомирський національний агроекологічний університет

ФАКТОРИ, ЩО СПРИЯЮТЬ ТІНІЗАЦІЇ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Малий бізнес відіграє важливу роль в економіці країн світу. Не є виключенням й Україна. У 2016 році в Україні здійснювали діяльність 1,850 млн. підприємств малого бізнесу (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), що становить 99,1% загальної кількості підприємств, в них було зайнято 47,7% працівників, а обсяг реалізованої продукції становив 24,5% загальноукраїнських показників [1]. У той же час, показники сплати податків в них значно скромніші. Протягом майже двадцятирічного періоду застосування спрощеної системи оподаткування представники малого бізнесу стверджують про великий податковий тиск на них з боку держави. Разом з тим, з боку малого